

LENTOSIMULAATTORIT JA KOULUTUSLAITTEET

Tämä ilmailumääräys on annettu ilmailulain (281/95) 2§:n nojalla. Tämä määräys tulee voimaan 1.12.2004 ja kumoaa 31.8.1999 päivätyn ilmailumääräyksen TRG M1-12.

1 SOVELTAMINEN

Tämä määräys koskee niitä lentosimulaattoreita ja koulutus- ja harjoituslaitteita, joilla annetaan ohjaamomiestön lupakirjoja tai kelpuutuksia koskevien ilmailumääräysten vaatimaa lentokoulutusta tai joilla suoritetaan lentokokeita tai tarkastuslentoja.

2 MÄÄRITELMIÄ

2.1 Lentosimulaattori (Flight Simulator, FS)

Lentosimulaattorin hyväksymisvaatimukset täyttävä laite, johon kuuluu täysikokoinen jäljitelmä tietyn ilma-alustyyppin tai –sarjan ohjaamosta, kaikki laitteet ja tietokoneohjelmat, jotka tarvitaan, jotta voitaisiin jäljitellä sitä, miten ilma-alus toimii maassa ja lennon aikana, näyttöjärjestelmä (visual system), joka antaa näkymän ulos ohjaamosta, ja ohjaajan tuntomia voimia jäljittelevä liikejärjestelmä (liikuntajalusta, motion system).

2.2 Lentokoulutuslaite (Flight Training Device, FTD)

Lentokoulutuslaitteen hyväksymisvaatimukset täyttävä täysikokoinen jäljitelmä tietyn ilma-alustyyppin tai –sarjan ohjaamon kaikista laitteista, mittareista ja hallintalaitteista tai tietystä osasta niitä, ohjaamoympäristössä tai osittain sitä vastaavana järjestelynä, ja kaikki laitteet ja tietokoneohjelmat, joita lentokoulutuslaitteeseen asennetut järjestelmät edellyttävät, jotta voitaisiin jäljitellä sitä, miten nämä järjestelmät toimivat ilma-aluksessa maassa ja lennon aikana. Näyttöjärjestelmää (visual system) ja ohjaajan tuntomia voimia jäljittelevää järjestelmää (liikuntajalusta, motion system) ei vaadita.

2.3 Lento- ja suunnistusmenetelmien koulutuslaite (Flight and Navigation Procedures Trainer, FNPT)

Lento- ja suunnistusmenetelmien koulutuslaitteen hyväksymisvaatimukset täyttävä koulutuslaite, joka vastaa jonkin yksi- tai monimoottorisen lentokone- tai helikopteriluokan ohjaamoja sekä sen laitteita ja toimintoja siinä määrin, että järjestelmät näyttävät

toimivan kuten ilma-aluksen järjestelmät lennon aikana. Siihen voi kuulua näyttöjärjestelmä, joka antaa näkymän ulos ohjaamosta (visual system).

2.4 Perusmittarilennon harjoituslaite (Basic Instrument Training Device, BITD)

Perusmittarilennon harjoituslaitteen hyväksymisvaatimukset täyttävä koulutuslaite, joka vastaa yleisesti jonkin yksi- tai monimoottorisen lentokoneluokan ohjaamon toimintoja. Mittaritaulu voidaan esittää myös näyttölaitteella ja harjoituslaitteessa voi olla jousikuormitteiset ohjaimet. Laite antaa edellytykset ainakin mittarilentomenetelmien kouluttamiseen.

3 JAR-STD -VAATIMUSTEN NOUDATTAMINEN

Euroopan ilmailuviranomaisten yhteistyöelimen (JAA) julkaisemien vaatimusten JAR-STD 1A, ”Aeroplane Flight Simulators”, JAR-STD 2A, ”Aeroplane Flight Training Devices”, JAR-STD 3A, ”Aeroplane Flight & Navigation Procedures Trainers”, JAR-STD 4A, ”Basic Instrument Training Devices”, JAR-STD 1H, ”Helicopter Flight Simulators”, JAR-STD 2H, ”Helicopter Flight Training Devices”, ja JAR-STD 3H, ”Helicopter Flight & Navigation Procedures Trainers” osat 1 (Section 1) ovat voimassa ilmailumääräyksenä siten kuin tämän määräyksen liitteessä 1 määrätään.

JAR-STD -vaatimukseen liittyvät osat 2 (Section 2: ”Acceptable Means of Compliance”, AMC, ”Advisory Circular Joint”, ACJ, ja ”Interpretative and Explanatory Material”, IEM) ovat Suomessa voimassa JAR-STD -vaatimusten soveltamisohjeina. AMC/ACJ-julkaisussa esitetty menettelytapa on hyväksyty tapa täyttää kyseinen JAR-STD-vaatimus. Lentoturvallisuushallinto voi hakemuksesta hyväksyä myös muunlaisen menettelytavan, jolla saavutetaan vähintään yhtä hyvä suoritustaso.

Lisäksi Lentoturvallisuushallinto voi kirjallisesta hakemuksesta hyväksyä tilapäisen ohjeellisen (TGL) mukaisen menettelyn.

Näissä vaatimuksissa käytetty ilmaisu ”the Authority” (ilmailuviranomainen) tarkoittaa Suomessa Ilmailulaitoksen Lentoturvallisuushallintoa.

Lentoturvallisuushallinto antaa tarvittaessa tietoja näistä vaatimuksista.

4 LAITTEIDEN HYVÄKSYMINEN

4.1 Lentosimulaattoreiden sekä koulutus- ja harjoituslaitteiden on oltava Lentoturvallisuushallinnon kyseiseen käyttöön hyväksymiä.

4.2 Laitteiden hyväksymistä on haettava JAR-STD-vaatimusten mukaisesti.

4.3 Ennen tämän määräyksen voimaantuloa tai liitteessä mainittujen JAR-STD-vaatimusten muuttamista myönnetyt hyväksynät pysyvät voimassa aiemmin annetun määräajan.
